

Innst. S. nr. 6

(2000-2001)

Innstilling fra justiskomiteen om billighetserstatninger av statskassen

St.prp. nr. 76 (1999-2000)

Til Stortinget

Etter redegjørelsen for Billighetserstatningsutvalgets arbeid inntatt i St.prp. nr. 23 (1999-2000) har Billighetserstatningsutvalget behandlet 481 saker. Det er innvilget billighetserstatning i 180 saker med til sammen kr 13 925 000. Erstatningsutbetalingene i de enkelte sakene ligger mellom kr 20 000 og kr 200 000.

Utskrift av Billighetserstatningsutvalgets vedtak og dokumentene i samtlige saker følger vedlagt proposisjonen som uttrykt vedlegg.

1. Klagesaker

Sak nr. 1

NN, født 1944, har søkt om billighetserstatning på grunn av senskader etter strålebehandling. Det ble også rettet kritikk mot helsevesenets holdninger. Søker fikk innvilget kr 75 000 i billighetserstatning. Det ble klaget over beløpets størrelse.

Statens helsetilsyn sammenliknet saken med senere behandlede søknader etter stråleskader, og anbefalte at erstatningen ble satt opp til kr 150 000.

På bakgrunn av de prinsipielle spørsmål saken reiste, nemlig om etterfølgende økninger i erstatningsnivået bør gis virkning i klagesaker, ble saken fremmet for Billighetserstatningsutvalget og ikke som ordinær klagesak i Stortinget. Justisdepartementet uttalte at det var uheldig for søker at erstatningsnivået ble hevet kort tid etter saken ble behandlet, men at det også måtte anses å være i strid med billighetserstatningsordningens skjønnsmessige natur å justere erstatningen i ettertid basert på erstatningsnivået i senere saker.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering når det gjaldt etterfølgende økninger i erstatningsnivået. På bakgrunn av endrede opplysninger i saken fant Billighetserstatningsutvalget å bevilge ytterligere kr 25 000 til søker, slik at den samlede billighetserstatningssummen ble kr 100 000.

Det klages over erstatningens størrelse. I klagen vises det til at erstatningsnivået for slike skader er hevet, og at det ikke bør gjøres forskjell på søkere.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 2

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av invaliditet i høyre hånd som følge av påstått feilbehandling etter håndleddsbrudd.

Statens helsetilsyn konkluderte med at søker hadde hatt et uheldig møte med helsevesenet. Fordi søknaden tidligere hadde vært behandlet og avslått av Norsk Pasientskadeerstatning, ville Helsetilsynet likevel ikke anbefale billighetserstatning.

Justisdepartementet viste til at billighetserstatningsordningen ikke fungerer som et supplement til andre erstatningsordninger. Det ble likevel vurdert om saken etter en konkret vurdering kunne gi grunnlag for en billighetserstatning, men Justisdepartementet kom til at dette ikke var tilfelle. Billighetserstatningsutvalget tiltrådte forberedende instansers vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at søker har fått en betydelig og varig skade etter håndleddsbrudd.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 3

NN, født 1950, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av at helsevesenet ikke har kunnet gi en sikker diagnose eller effektiv behandling av ufrivillige rykninger i armer og ben. Som ett av flere behandlings-

forsøk ble han lobotomert. Han har mottatt erstatning med kr 100 000 på dette grunnlag.

Statens helsetilsyn uttalte at det ikke kunne reises faglig kritikk mot det foretatte vurderingsarbeidet og det deretter utførte inngrep, og fant ikke grunnlag for å tilrå billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres bl.a. at det ikke er tillagt tilstrekkelig vekt at inngrepet var meget nedverdiggende for søker.

Statens helsetilsyn opprettholder tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 4

NN, født 1941, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull undersøkelse og behandling for tannskade og andre plager ved X sykehus, samt ærekrenkende adferd fra legenes side.

Helsetilsynet uttalte at det ikke var grunnlag for å kritisere legene ved fylkessykehuset, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at Billighetserstatningsutvalgets beslutning bygger på uriktige opplysninger.

Helsetilsynet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 5

NN, født 1928, har søkt om billighetserstatning med påstand om uberettiget innleggelse ved Sentralsykehuset i X. Søkers lege hadde tidligere antatt at hun hadde gjennomgått lungetuberkulose, og da det forelå symptomer på at søker på ny var i ferd med å få lungetuberkulose ble hun henvist til Sentralsykehuset i X. Søker mente imidlertid at hun ikke hadde lungetuberkulose og at hun derfor ikke skulle vært innlagt.

Statens helsetilsyn påpekte at søkers symptomer ga grunn til å tro at hun kunne utvikle smitteførende tuberkulose. Hun måtte anses å ha blitt undersøkt, behandlet og fulgt opp av primærlege i samsvar med datidens og dagens prinsipper for pasienter som har gjennomgått lungetuberkulose. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker i det vesentlige at vedtaket er fattet på uriktig grunnlag, og at Statens helsetilsyns uttalelse om at en del misforståelser kunne ha vært forebygget ved informasjon til henne bør komme i hennes favør. Hun anfører også at det er lagt for liten vekt på at hun er blitt stigmatisert i nærmiljøet etter innleggelsen.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for å endre deres tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 6

NN, født 1945, har søkt om billighetserstatning etter påstått skade som følge av strålebehandling av kreft.

Statens helsetilsyn viste til at en hadde fulgt datidens og dagens retningslinjer med hensyn til omfang ved strålebehandlingen, og at de skader søker hadde fått var påregnelige. Helsetilsynet anbefalte ikke billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen anføres det at hun ble utsatt for store stråledoser, og at det er årsaken til hennes plager.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 7

NN, født 1961, har søkt om billighetserstatning på grunn av at han skal ha blitt feilbehandlet med medikamenter på sykehus. Dette skal ha medført at han utviklet Parkinsons/Parkinsons liknende sykdom.

Statens helsetilsyn viste til at det vanskelig kunne reises faglige innvendinger mot bruken av medikamentene og anbefalte derfor ikke at det ble innvilget billighetserstatning. Justisdepartementet viste til at skader som faller inn under Norsk Pasientskadeerstatning ikke blir behandlet etter Billighetserstatningsordningen. Når det gjaldt perioden 16.04.1991-01.07.1992 var Justisdepartementet i det vesentlige enige med Helsetilsynets vurdering. For skader inntruffet etter ovennevnte tidspunkt er det søkt om erstatning fra Norsk Pasientskadeerstatning.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende instansers vurdering, og billighetserstatning ble ikke innvilget.

I klagen anføres det at søker gjennom behandlingen er blitt utsatt for fysiske skader som kunne vært unngått dersom helsevesenet hadde gitt ham en annen behandling.

Helsetilsynet opprettholder sin tidligere vurdering.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 8

NN, født 1949, har søkt om billighetserstatning på grunn av komplikasjoner etter en hjerneblødning forårsaket av hjertebetennelse. Han kunne verken gå, snakke eller lese. Han har arbeidet for å gjenvinne flest mulige ferdigheter, men har fortsatt store funksjonshemninger. Søker mener hjerneblødningen kunne ha vært unngått om han hadde fått riktig behandling ved X sykehus.

Statens helsetilsyn uttalte at selv om ikke noen kunne lastes for hjerneblødningen, måtte det likevel fastslås at søker hadde kommet uheldig ut i sitt møte med helsetilsynet, og tilsynet anbefalte billighetserstatning med kr 100 000. Justisdepartementet tiltrådte Helsetilsynets vurdering, men anbefalte billighetserstatning med kr 125 000, mens Billighetserstatningsutvalget tilkjente billighetserstatning med kr 150 000.

Det klages over erstatningsbeløpets størrelse. Søker påpeker hvordan hjerneblødningen har snudd opp-ned på hans daglige liv, og at legene som behandlet ham burde gjort dette på en annen måte.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen anbefaler etter en helhetsvurdering av saken at erstatningen økes med kr 50 000 til totalt kr 200 000.

Sak nr. 9

NN, født 1970, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av følgetilstand etter behandling av muskelsykdom. Søker ble påført betydelig skade og ble avhengig av rullestol da han fikk Prednisolon for sin sykdom.

Statens helsetilsyn viste til at behandlingen med Prednisolon i seg selv ikke var kritikkverdig, men sett hen til at søker ble rammet av en invalidiserende muskelsykdom i ung alder, ble billighetserstatning likevel anbefalt med kr 100 000. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 100 000.

Det klages over erstatningsbeløpets størrelse.

Statens Helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 10

NN, født 1951, har søkt billighetserstatning på grunnlaget av forsinket diagnose ved hjerteinfarkt. Det søkes også om erstatning for mangelfull orientering i forbindelse med spontan abort, samt mangelfull behandling ved neglinfeksjon.

Statens helsetilsyn viste til at Norsk Pasientskadeerstatning behandlet saken om søkers gjentatte negrotbetennelse, og dette grunnlaget er derfor ikke behandlet av Helsetilsynet. Hovedgrunnlaget for søknaden er den forsinkede diagnosen av hjerteinfarkt, og Helsetilsynet har derfor heller ikke gått inn på søkers anførsler om den behandling hun fikk ved sykehus X da hun spontanaborterte sent i svangerskapet. Helsetilsynet uttalte at den forsinkede blodproppopløsende behandlingen kan ha gitt hjertemuskelskade av et større omfang enn om diagnosen var blitt stilt tidligere, men at dette likevel må kunne registreres som en påregnelig hendelse. Billighetserstatning ble derfor ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurdering, og billighetserstatning ble ikke innvilget.

I klagen anføres det at da skaden kan ha blitt større på grunn av forsinket behandling, bør hun være berettiget til erstatning.

Helsetilsynet opprettholder tidligere vurdering.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 11

NN, født 1926, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av at hun ble smittet av gule stafylokokker ved en operasjon for ankelbrudd. Infeksjonen har blant annet medført at hun har gått glipp av et yrkesaktivt liv.

Statens helsetilsyn viste til at infeksjon etter slike operasjoner ikke kan sies å være en helt uvanlig komplikasjon, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det blant annet til at det ikke fremgår av vedtaket om man har vurdert sykehusets manglende innsetting av vindu i gipsen, slik at operasjonssåret kunne vært tilgjengelig for inspeksjon. Det fremkommer heller ikke om en har tatt stilling til sykehusets vurdering av eventuelle smitekilder som fremgår av søknaden.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 12

NN, født 1946, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av det omsorgsarbeidet hun har nedlagt for sin sønn som følge av at han ble CP-skadet etter at han holdt på å drukne. Søker er nedslitt både fysisk og psykisk, og mottar i dag uføretrygd.

Statens helsetilsyn viste til at billighetserstatning normalt bare ytes til den som selv har kommet uheldig ut av sin behandlingssituasjon. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet viste til at det fulgte av praksis at billighetserstatning ikke tilkjennes på grunnlag av omsorgsbelastninger, og billighetserstatning ble derfor ikke anbefalt. Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurderinger, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn mener at klagen ikke inneholder nye opplysninger av betydning for søknaden om billighetserstatning.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 13

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning. Grunnlaget for søknaden er påstått feilbehandling i forbindelse med tannbehandling. Søknaden ble i første

omgang avslått av Billighetserstatningsutvalget. Søker anfører i klagen at hennes plager og sykdommer skyldes tannfyllingsmaterialer og kvikksølvforgiftning. Klagen ble av Justisdepartementet betraktet som en fornyet søknad.

Statens helsetilsyn viste til at det måtte ansees sannsynliggjort at det var sammenheng mellom søkers utvikling av allergiske symptomer og tannbehandlingen, og tilsynet anbefalte at det ble ytet erstatning med kr 100 000. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ytet med kr 100 000.

Det klages over beløpets størrelse.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 14

NN, født 1930, har søkt om billighetserstatning. Grunnlaget for søknaden er skader etter strålebehandling.

Statens helsetilsyn uttalte at søker utvilsomt var blitt sterkt rammet av invalidiserende skader som følge av strålebehandling, men at disse skadene er av en uunnngåelig og dermed påregnelig karakter. Helsetilsynet anbefalte ikke at det ble innvilget billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det bl.a. til de alvorlige komplikasjoner søker har fått etter behandlingen. Han har mistet synet, med de problemer dette medfører.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for endring av tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 15

NN, født 1932, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av feilbehandling i forbindelse med diagnostiseringen av en løsemiddelskade. Det er tidligere søkt om billighetserstatning på bl.a. dette grunnlag. Angjeldende søknad er fremmet på grunnlag av nye medisinske opplysninger.

Statens helsetilsyn viste til at de medisinske uttalelsene om at søker hadde en løsemiddelskade forelå allerede i 1989, og kunne ikke se at det senere hadde kommet til nye fakta. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at søker fikk medisiner av spesialister som antok at han måtte lide av angst og depresjoner på et tidspunkt da løsemiddelskaden ikke var kjent.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder opplysninger som gir grunnlag for å endre tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 16

NN, født 1937, har søkt billighetserstatning på grunnlag av feilbehandling for depresjon i 1964. Det ble anført at hun som følge av elektrosjokkbehandlingen fikk sterk halvsidig hodepine, stoffskifteproblemer og skader i ryggen og i kjeven.

Statens helsetilsyn viste til at det medisinske grunnlaget for elektrosjokkbehandlingen var faglig forsvarlig. Søkers fysiske plager ble vurdert å ikke ha noen sikker sammenheng med elektrosjokkbehandlingen, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke gitt.

I klagen anføres bl.a. at antallet elektrosjokkbehandlinger gitt over kort tid var for høyt.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 17

NN, født 1925, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av hode- og nakkesmerter og svimmelhet etter behandling for nakkesmerter med røntgenstråler. Det ble hevdet at behandlingen var av eksperimentell karakter.

Statens helsetilsyn viste til at røntgenbehandling ved nakkesmerter var en veletablert behandling. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Statens helsetilsyns vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen er det anført at han mistet kjønnsdriften som følge av behandlingen.

Statens helsetilsyn viser til at det ikke er kjent i den vitenskapelige litteratur at røntgenbehandling mot nakkesmerter kan påvirke kjønnsdriften, og opprettholder derfor sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 18

NN, født 1953, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av at hun mistet sitt tredje barn under fødselen i 1985, og at hun i den forbindelse ble påført sterke smerter og skade.

Helsetilsynet fant at legene ikke gjorde noen faglige feil da de unnlot å etterkomme ønsket om keisersnitt. Helsetilsynet fant heller ikke grunn til å bebreide legene i deres forsøk på en rask forløsning for å redde barnet. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurderinger, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til ulike fagartikler vedrørende keisersnitt, overtidig svangerskap og fastsittende skuldre.

Helsetilsynet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å forandre deres tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 19

NN, født 1969, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull behandling av hofteskade. Søker fikk en hest over seg og ble innlagt med store ryggskader. Sykehusets lege oppfattet ryggskaden som det vesentligste og da røntgenbildene ikke viste noen synlig skade, ble søker sendt hjem. Hun ble lagt inn igjen etter noen timer, men operasjonene ble først foretatt ni dager etter innleggelsen. Søker har i dag nedsatt bevegelighet.

Statens helsetilsyn fant det kritikkverdige at den første undersøkelsen ikke avslørte en så betydelig skade som et lårhalsbrudd. Diagnosen ble imidlertid stilt etter reinnleggelsen, og forsinkelsen måtte anses uten betydning for den videre utvikling av tilstanden. Helsetilsynet anbefalte at billighetserstatning ikke ble tilkjent. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at skaden først ble oppdaget etter en uke. For øvrig vises det til tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn viser til at det nøyaktige tidspunktet for diagnosen er uklart, men opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 20

NN, født 1942, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av betydelige senskader etter strålebehandling. Søker mener at hvis man hadde klart å stille riktig diagnose på et tidligere tidspunkt, ville behandlingen vært annerledes.

Statens helsetilsyn uttalte at det ikke kan reises kritikk mot diagnosen og den etterfølgende strålebehandling søker fikk i 1981. Det var først i 1991 en fikk metoder som kunne avverget feil behandling i dette tilfellet. Helsetilsynet mente imidlertid at de skadene han hadde fått etter strålebehandlingen var langt mer alvorlige enn det som kunne karakteriseres som påregnelig, og anbefalte derfor at det ble innvilget billighetserstatning til søker med kr 150 000.

Justisdepartementet sluttet seg til Helsetilsynets vurdering, men anbefalte billighetserstatning med kr 125 000 under henvisning til tidligere praksis i liknende saker. Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 125 000.

Det klages over beløpets størrelse.

Statens Helsetilsyn viser til tidligere uttalelse og opprettholder sin tilråding på kr 150 000.

Komiteen slutter seg til Helsetilsynets vurdering og anbefaler at erstatningen i denne saken økes med kr 25 000 til totalt kr 150 000.

Sak nr. 21

NN, født 1948, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av skade og redusert livskvalitet etter for sen behandling av påvist malignitet i livmorshalsen og for intens strålebehandling.

Statens helsetilsyn viste til at søker ble regelmessig kontrollert frem til kreftdiagnosen ble stilt i 1982. For så vidt gjaldt strålebehandlingen ble det uttalt at hun ble helbredet for sin kreftsykdom, men at denne strålebehandlingen har en sjelden, men påregnelig komplikasjon. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen fastholder søker sine tidligere anførsler.

Statens helsetilsyn opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 22

NN, født 1933, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av følgetilstand etter strålebehandling for kreft ved X sykehus.

Statens helsetilsyn uttalte at søker hadde fått påregnelige komplikasjoner som relativt sett måtte karakteriseres som moderate. Billighetserstatning ble derfor ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke gitt.

I klagen pekes det på hvilke konsekvenser behandlingen har hatt for søker, og at disse ikke kan betegnes som moderate.

Statens helsetilsyn viser til at det ved klagen ikke er kommet nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for å fravike tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 23

NN, født 1946, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av langvarige plager med leggsår etter behandling for en alvorlig skade i 1968.

Statens helsetilsyn viste til at det i søkers tilfelle ble gjort et lite inngrep for at tilgangen til blodårene skulle bli mer stabil. Man kunne ikke se bort fra at dette kan ha forårsaket betennelse flere år senere. Helsetilsynet la imidlertid til grunn at dette måtte anses som en helt påregnelig komplikasjon, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til at Billighetserstatningsutvalget feilaktig har lagt til grunn at han begynte å arbeide som montør noen uker etter operasjonen. Søker opplyser at han begynte å jobbe først etter ett år.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 24

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning etter forsinket diagnose av stoffskiftesykdommen hypothyreose. Hun anfører at den forsinkede diagnosen har påført henne unødvendige plager.

Statens helsetilsyn viste til at det ut fra en klinisk og laboratoriemessig bedømmelse ikke var riktig å begynne behandlingen tidligere. Det ble ikke anbefalt billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det i det vesentlige til tidligere anførsler.

Helsetilsynet viser til at klagen ikke inneholder nye medisinske opplysninger som gir grunnlag for endring av tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 25

NN, født 1939, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av feildiagnose ved X sykehus. Han mener feildiagnosen har hatt trygdemessige konsekvenser for ham. Trygdesaken ble avvist i ankeutvalget for Trygderetten.

Helsetilsynet viste til at en eventuell feildiagnose har vært uten betydning for søkerens sykdomsforløp og for den trygdemessige bedømmelsen. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Helsetilsynets vurderinger, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det til tidligere anførsler, samt at det er vedlagt en omfattende mengde dokumenter.

Statens helsetilsyn viser til at klagen ikke inneholder opplysninger av betydning for spørsmålet om billighetserstatning, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 26

NN, født 1951, har søkt om billighetserstatning med påstand om mangelfull grunnskoleopplæring på bakgrunn av at søker var mye borte fra skolen. Fraværet var grunnet i at han skal ha blitt mobbet på skolen for sin bakgrunn som omstreifer.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det fremgikk av dokumentasjonen i saken at søker hadde fullført syvårig grunnskoleopplæring med

normalt fravær. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker i det vesentlige at hans liv nærmest er ødelagt på grunn av den psykiske terroren han ble utsatt for på skolen av elever og lærere.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å endre deres tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 27

NN, født 1947, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at ordinær skolegang langt på vei ble gjennomført, og fant på denne bakgrunn ikke å kunne anbefale billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke ytet.

I klagen anføres det at søker ikke fikk tilstrekkelig undervisning til tross for at han har fullført syv års skolegang.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 28

NN, født 1931, har søkt om billighetserstatning som følge av manglende grunnskoleopplæring på grunn av 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det etter lang og fast praksis i Billighetserstatningsutvalget ikke ytes billighetserstatning for forhold som skyldes krigssituasjon, og anbefalte ikke billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres at søker på grunn av store eksemplager i barndommen måtte utsette skolestart ett år, og at han derigjennom tapte ett års skolegang også før krigen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 29

NN, født 1934, har søkt om billighetserstatning på grunn av tapt skolegang under 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til lang og fast praksis i Stortinget for at tap eller skade som følge av krigstilstand ikke kan gi grunnlag for billighetserstatning, og anbefalte ikke billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatnings-

utvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i sin vurdering har lagt til grunn at søker har fått to år lengre skolegang enn hva som faktisk er tilfellet.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 30

NN, født 1945, har søkt staten om billighetserstatning med påstand om mangelfull grunnskoleopplæring, plassering på hjelpeskole og manglende ettervern.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fant at overføringen til spesialskolen var forsvarlig ut fra datidens vurderinger. Departementet fant det kritikkverdige at det ikke fantes elevjournaler som beskrev søkers utvikling, men ut fra en totalvurdering fant man ikke grunnlag for at hennes opplærings situasjon var spesielt dårlig sammenliknet med det skoletilbudet som eksisterte på den tiden. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres at spesialskolen ble oppfattet som en skole for åndssvake, og at søkeren opplevet oppholdet som stigmatiserende. Hun mener at det ikke ble gitt god nok oppfølging av hennes skrive- og lesevaner. Videre anføres det at manglende dokumentasjon for oppfølgingen av søker på spesialskolen underbygger påstanden om at hun ikke ble tilstrekkelig fulgt opp.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 31

NN, født 1968, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker lider av dysleksi og hevder at han ikke har fått tilfredsstillende tilrettelagt undervisning i skolen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at han søkte bistand hos PP-tjenesten da han måtte gå første klasse om igjen. Han fikk etter dette spesialundervisning. På bakgrunn av ovennevnte fant departementet ikke grunnlag for å anbefale billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at søker hadde de største vanskelighetene med å lese og skrive etter gjennomført grunnskole.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at man ikke kan se at skolen eller kommunen

har forsømt sine plikter, og tidligere tilråding opprettholdes.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 32

NN, født 1954, har søkt om billighetserstatning på grunn av feilplassering i hjelpeklasse gjennom hele folkeskolen, samt den mobbing som fulgte av dette.

Barne- og familiedepartementet fant ikke grunnlag for å rette kritikk mot barnevernet i denne saken, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker fra starten på folkeskolen, som et prøveprosjekt, ble plassert i hjelpeklasse uten individuell begrunnelse, og uten at lovens fremgangsmåte for slik plassering ble fulgt. Prosjektet vedvarte helt frem til søkers overgang til ungdomsskole, uten faglig evaluering og godkjenning. Departementet fant på denne bakgrunn at søker burde ytes billighetserstatning med kr 80 000.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til fagdepartementenes vurderinger, og billighetserstatning ble ytet med kr 80 000.

Det klages over erstatningsbeløpet under henvisning til de plager søker har hatt livet gjennom.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som tilsier en endring av deres tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 33

NN, født 1928, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker skal ha blitt skrevet ut av fjerde klasse etter bare seks års skolegang.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søkers skolegang måtte anses for å være lite tilfredsstillende, men en slik skolegang var ikke uvanlig på slutten av 30-årene og i krigstiden. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at det må være rimelig å tilkjenne søker billighetserstatning basert på en helhetsvurdering.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 34

NN, født 1937, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull grunnskoleopplæring. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det ikke fantes dokumentasjon for søkers

grunnskoleopplæring, og la til grunn at hun ikke hadde fått den skolegang hun hadde krav på. Billighetserstatning ble anbefalt med kr 60 000. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til dette, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 60 000.

Det klages over beløpets størrelse.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 35

NN, født 1929, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang under 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker ikke kunne sies å ha kommet vesentlig verre ut enn andre som gikk på skole under krigen, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til dette, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at en del av søkers tapte skolegang skriver seg fra et tidsrom forut for krigen hvor norske militære myndigheter overtok skolen i forbindelse med norske soldaters nøytralitetsvakt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 36

NN, født 1977, har søkt om billighetserstatning fordi han ikke har fått den spesialundervisning på barne- og ungdomstrinnet som han mener han hadde krav på.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at det ikke fantes tungtveiende grunner til å reise kritikk mot skoleverket. Skoleverket hadde ivare tatt søkers interesser og rettigheter, og det ble ikke anbefalt å yte billighetserstatning. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at kvaliteten og rammene rundt den tilpassede undervisningen overhodet ikke var tilfredsstillende og at disse forhold ikke kan avhjelpes av at den er gitt i et stort omfang.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at det i klagen ikke fremkommer nye opplysninger som gir grunnlag for å endre tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 37

NN, født 1936, har søkt om billighetserstatning på bakgrunn av den vanskelige livssituasjonen han har kommet i som følge av dysleksi og tilsvarende problemer med tall.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fant ut fra foreliggende materiale, ikke grunnlag for at den

undervisningen søkeren fikk var feil eller mangelfull. Justisdepartementet viste til at søknader om billighetserstatning blir vurdert i forhold til det som var faglig og politisk akseptert på den tid da den påståtte skade eller ulempe oppstod, og sluttet seg til faginstansens vurdering. Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forbedrende instansers vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at mangelfulle arkiver og dokumentasjon vedrørende søkers skolegang ikke kan veie til ugunst for ham. Det påpekes videre at de rapporter som foreligger fra skolegangen må bygge på feilvurderinger av hans intellektuelle evner. I klagen er det også vedlagt en uttalelse fra spesialist i klinisk psykologi som konstaterer at søker gjennom mange år har slitt med dysleksi.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet bestrider ikke at søker med stor sannsynlighet led av dysleksi, men det bemerkes at fenomenet var ukjent i fagmiljøet på den tid søkeren var i skolepliktig alder. Fagdepartementet finner således ikke grunnlag for å endre sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 38

NN, født 1931, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang under 2. verdenskrig.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker fikk, med unntak av 17 dager som følge av mobiliseringen i 1940, normal skolegang frem til hun ble utskrevet fra skolen i 1945. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at vedtaket er fattet på feil faktisk grunnlag og at det ikke var spesiell skolegang ved X skole i årene 1943-1945.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet legger på bakgrunn av ny dokumentasjon til grunn at søker hadde tappt skolegang under krigen. Departementet opprettholder likevel tidligere tilråding idet tappt skolegang på grunn av krigstilstand etter fast praksis ikke kan gi grunnlag for billighetserstatning.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 39

NN, født 1972, har søkt om billighetserstatning med påstand om mangelfull oppfølging fra skolens side i forhold til hennes hørselsproblemer.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søkers hørselsproblemer tilsa at hun hadde behov for hjelpeundervisning på skolen. I mangel av opplysninger om det motsatte, måtte en gå ut fra at søker hadde hatt undervisning med resten av klassen uten at denne var tilrettelagt for henne, slik hun hadde behov for og etter lovverket hadde krav på. Det ble

anbefalt billighetserstatning med kr 75 000. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 75 000.

Det klages over beløpets størrelse. I klagen anfører søker at til tross for at lærerne var kjent med hennes hørselsproblem, ble dette ikke tatt hensyn til i undervisningen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunnlag for å endre deres tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 40

NN, født 1959, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av feilplassering på spesialskole og mangelfull oppfølging av dysleksi.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at hovedbegrunnelsen for å plassere søker på spesialskole var at han hadde problemer med kriminalitet. Når det gjaldt mangelfull oppfølging som følge av dysleksi, pekte departementet på at det forelå sparsomme opplysninger, men at det ikke var grunn til å undersøke dette nærmere siden det var feilplassering ved spesialskole som var grunnlaget for søknaden. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises til ulike psykologutredninger fra X landsfengsel gitt på bakgrunn av søkers hyperaktivitet og at testresultatene gir en forklaring på hans ustabile væremåte og de problemene han har hatt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at de tester som søker har gjennomgått var ukjent i fagmiljøet på den tid da han var i opplæringspliktig alder, og opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 41

NN, født 1946, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker har gjennomført sjuårig folkeskoleopplæring og at klasselistene viste at hun hadde svært lite fravær. Mobbing gir etter fast praksis ikke grunnlag for billighetserstatning. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til dette, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker at hennes skolegang var et mareritt, og for øvrig vises til tidligere anførsler.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 42

NN, født i 1926, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang. Søker er av omstreiferslekt.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at den skolegang som var dokumentert var noe mindre enn det søker selv hevdet å ha hatt. Det ble ansett som sannsynlig at hun til sammen hadde hatt et halvt års grunnskoleopplæring. Departementet anbefalte billighetserstatning med kr 60 000. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til fagdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 60 000.

Det klages over billighetserstatningens størrelse. Søker hevder at beløpet er for lavt både i forhold til det tap hun har lidt ved ikke å ha hatt skolegang i barndommen, og i forhold til hva hun kjenner til at andre i tilsvarende situasjon er innvilget.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at billighetserstatningens størrelse er i samsvar med det Stortinget har vedtatt, og finner ikke grunnlag for å endre tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 43

NN, født 1932, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull grunnskoleopplæring.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet la til grunn at søker ikke hadde fått den grunnskoleopplæring som han hadde krav på, og anbefalte billighetserstatning med kr 60 000. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til denne vurderingen, og det ble innvilget billighetserstatning med kr 60 000.

I klagen anføres det at det innvilgede beløp er for lite i forhold til de problemer den mangelfulle skolegangen har påført søker.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viser til at departementets tilråding er i samsvar med det Stortinget har besluttet i tidligere saker. På denne bakgrunn opprettholdes den tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 44

NN, født 1951, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang, mangelfull oppfølging fra barnevernet og seksuelle overgrep og mobbing på X skole. Det ble anført at søker ble en kasteball i spesialskolesystemet.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at skoleverket ikke maktet å dekke søkers behov for opplæring. Dette var imidlertid en situasjon som rammet betydelige elevgrupper, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Barne- og familiedepartementet viste til at påstanden om at søker ble utsatt for mobbing og seksuelle overgrep under oppholdet på X skole ikke er dokumentert,

men samsvarer med opplysninger departementet har fått i forbindelse med behandling av liknende saker. Departementet la til grunn at eventuelle overgrep som har skjedd på denne skolen ikke kan være barnevernsmyndighetenes ansvar, og billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurderinger, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

Det klages over avslaget for så vidt gjelder anførselen om seksuelle overgrep. Det vises til at dokumentasjon av de ovennevnte overgrep synes vanskelig å fremskaffe mer enn 30 år etter hendelsen.

Barne- og familiedepartementet uttaler at det ikke var uvanlig med tilsvarende beskrivelser som søkers i søknader om billighetserstatning, uten at disse kan dokumenteres. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finner ikke grunnlag for å endre den tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 45

NN, født 1936, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av tapt skolegang og vanskelig oppvekst på barnehjem.

Barne- og familiedepartementet fant at barnevernets håndtering av søker synes å ha fungert tilfredsstillende og at barnevernsmyndighetene ikke kunne bebreides for hans vanskelige oppvekst. Departementet anbefalte ikke erstatning.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at plasseringen av søker i spesialskole etter datidens lovgivning neppe kunne ansees lovstridig. I forhold til andre skoleelever på denne tiden har søker hatt en relativt lang skolegang. Departementet anbefalte ikke billighetserstatning.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende instansers vurderinger.

I klagen anføres at feilaktige og mangelfulle opplysninger er lagt til grunn for avgjørelsen uten at dette presiseres nærmere. Det anføres videre, som nytt grunnlag, at søker over lengre tid har vært utsatt for omfattende mobbing.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor (som er tildelegert Barne- og familiedepartementets kompetanse i billighetserstatningssaker) og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet opprettholder tidligere tilråding i saken.

Justisdepartementet bemerker at mobbing etter fast praksis er ansett som et generelt samfunnsproblem som ikke kan være grunnlag for billighetserstatning.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 46

NN, født 1952, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av mangelfull skolegang og problemer som

følge av plassering på barnehjem. Søker er av omstreferslekt.

Barne- og familiedepartementet viste til at det på bakgrunn av de opplysninger som forelå i saken var vanskelig å trekke noen entydig konklusjon om hvorvidt barnevernet hadde forsømt sitt ansvar. Etter departementets syn kunne søker likevel ikke sies å ha kommet spesielt uheldig ut, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet viste til at søker hadde en usammenhengende skolegang, og anbefalte erstatning med kr 60 000.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til de forberedende organers vurderinger, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 60 000.

Det klages over beløpets størrelse. Det anføres at det kan reises betydelig kritikk overfor den måten søker ble behandlet på av X, som hadde ansvaret for oppfølgende barnevernstiltak.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor viser til at barnevernet ikke hadde samme kompetanse på 1960-tallet som i dag, og opprettholder Barne- og familiedepartementets vurdering. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finner ikke grunnlag for å endre sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 47

NN, født 1937, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av manglende skolegang, samt at moren ble fratatt omsorgen for ham.

Barne- og familiedepartementet viste til at søker var i en usikker omsorgssituasjon, og kunne derfor ikke se at det offentlige kunne bebreides for å ha overtatt omsorgen for ham. Departementet anbefalte ikke billighetserstatning. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet la til grunn at søker ikke hadde fått den grunnskoleopplæring han hadde krav på, og anbefalte billighetserstatning med kr 60 000.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til de forberedende instansers vurderinger, og billighetserstatning ble ytet med kr 60 000.

Det klages over beløpets størrelse.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor viser til at X på bakgrunn av foreliggende dokumentasjon i saken ikke kan kritiseres for det tilsyn de førte med søker, og støtter Barne- og familiedepartementets tidligere tilråding i saken. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finner ikke grunn til å endre sin tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 48

NN, født 1923, har søkt om billighetserstatning etter kritikkverdige forhold ved X arbeidskoloni på den tiden søker bodde der, samt at Norsk misjon blant hjemløse fratok ham barna hans.

Barne- og familiedepartementet viste til at barna ble fratatt ham og hans hustru mot deres vilje og uten vergerådets medvirkning, og at dette var et klart brudd på daværende vergerådslov § 1. Departementet anbefalte på denne bakgrunn erstatning med kr 90 000.

Sosial- og helsedepartementet viste til at det ikke er dokumentert særlig svikt i forhold til søker spesielt sammenliknet med andre som var på X arbeidskoloni i den aktuelle perioden, og fant på denne bakgrunn ikke å kunne tilrå billighetserstatning.

Justisdepartementet anbefalte at erstatningen skulle settes til kr 100 000. Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til dette, og billighetserstatning ble tilkjent med kr 100 000.

Det klages over beløpets størrelse og vises til de prøvelser søkers kone gjennomgikk i forbindelse med svangerskap og fødsel.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor viser til at det ikke er fremkommet nye opplysninger med hensyn til den barnevernfaglige siden. Sosial- og helsedepartementet har ingen bemerkninger til klagen. Justisdepartementet bemerker at anførselene i klagen ikke kan ha innvirkning på søkers billighetserstatningssak.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 49

NN og MM, født henholdsvis 1939 og 1938, har søkt om billighetserstatning på grunn av at barnevernet skal ha kidnappet deres datter ved å plassere henne i fosterhjem uten deres samtykke. Det ble også anført at barnevernet i forbindelse med at de begjærte å få datteren tilbake, trenerte saken i den hensikt å legge til rette for omsorgsovertakelse og adopsjon.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor fant at det var begått feil fra barneverntjenesten, og anbefalte billighetserstatning med kr 50 000. Justisdepartementet sluttet seg til faginstansens vurdering.

Billighetserstatningsutvalget viste til at søkernes datter tidligere hadde søkt om billighetserstatning på grunnlag av feil i forbindelse med omsorgsovertakelse. Statens ungdoms- og adopsjonskontor fant i den saken grunn til å klandre barnevernet for å ha plassert datteren på fosterhjem uten foreldrenes samtykke, og anbefalte derfor billighetserstatning med kr 50 000 til datteren. Billighetserstatningsutvalget fant imidlertid at anbringelsen hadde skjedd etter ønske fra moren, og derfor ikke kunne danne grunnlag for billighetserstatning. Billighetserstatning ble derfor ikke innvilget til datteren. Med henvisning til denne saken fant Billighetserstatningsutvalget ikke å kunne innvilge billighetserstatning i den foreliggende saken heller.

I klagen vises det i hovedsak til hvilken belastning det har vært for søkerne å bli fratatt datteren.

Statens ungdoms- og adopsjonskontor anfører at det ved første gangs behandling av søknaden var tvil om det skulle anbefales billighetserstatning i saken, og kontoret la til grunn at samtykke fra foreldrene ble gitt.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 50

NN, født 1955, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av senvirkninger av seksuelle overgrep under hele oppveksten. Både mor, far og en onkel skal ha forgrepet seg på henne. Ifølge søknaden mener søker å huske at hun ble utsatt for overgrep allerede 4 måneder gammel, og overgrepene skal ha vedvart helt til hun var ca. 18 år. Hun hevder videre at hun som 13-åring har gjennomgått en illegal abort.

Justisdepartementet viste til den sakkyndige erklæringen fra den behandlende psykolog hvor det ble lagt til grunn at overgrep hadde funnet sted, og fant det tilstrekkelig sannsynliggjort at søker hadde vært utsatt for overgrep fra mor og far, selv om søkers mor benekter at hun hadde tatt del i overgrep mot søker. Departementet anbefalte erstatning med kr 150 000.

Billighetserstatningsutvalget sa seg ikke enig med Justisdepartementets bevisvurdering, og kunne ikke se at det var tilstrekkelig sannsynliggjort at søker hadde vært utsatt for seksuelle overgrep. Billighetserstatning ble etter dette ikke tilkjent.

I klagen anføres det at Billighetserstatningsutvalgets bevisvurdering må være feil. Med klagen følger to nye legeerklæringer som konkluderer med at symptomene er forenlig med at seksuelle overgrep kan ha funnet sted.

Justisdepartementet har etter en fornyet vurdering av den foreliggende dokumentasjon kommet til samme konklusjon som Billighetserstatningsutvalget.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 51

NN, født 1944, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av senvirkninger etter seksuelle overgrep i barndommen. Overgriper er angitt å være søkers inngifte onkel, og overgrepene skal ha skjedd gjentatte ganger fra søker var ca. 7 år til hun var ca. 14 år gammel.

Justisdepartementet fant det tilstrekkelig sannsynliggjort at søker hadde vært utsatt for seksuelle overgrep på tross av at onkelen selv nektet for forholdene. Justisdepartementet anbefalte en erstatning på kr 50 000. Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble ytet med kr 50 000.

Det klages over beløpets størrelse under henvisning til at det ikke kan være tvil om at søkers nåværende psykiske tilstand utelukkende skriver seg fra de seksuelle overgrepene.

Da saken ikke er tilført nye opplysninger som skulle tilsi en endret konklusjon, opprettholder Justisdepartementet sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 52

NN, født 1919, har søkt om billighetserstatning fordi han aldri har fått erstatning for sin lastebil som ble rekvirert til krigsformål i 1940.

Forsvarsdepartementet viste til at kravet er tilnærmet 60 år gammelt, og at det knytter seg stor usikkerhet til om det faktisk er utbetalt erstatning. På denne bakgrunn fant departementet det ikke rimelig å etterkomme søkers krav, og billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Forsvarsdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at dokumentasjonen i saken indikerer at erstatning aldri ble utbetalt. Det vises også til det såkalte jødebo-oppgjøret og at denne ordningen tilsier at også andre som led tap under krigen bør få sine tap erstattet.

Forsvarsdepartementet viser til at det ikke er dokumentert at søker i sin tid purret på erstatningsutbetalingen, og at jødebo-oppgjøret er uvedkommende for vurderingen i denne saken. Departementet opprettholder på denne bakgrunn sin tidligere tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 53

NN, født 1928, har søkt om billighetserstatning med påstand om at han etter en arbeidsulykke ikke rettidig har fått de trygdeytelsene han var berettiget til.

Rikstrygdeverket uttalte at søkers krav om ytelser fra folketrygden i forbindelse med arbeidsulykken var behandlet og avgjort i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser. Billighetserstatning ble ikke anbefalt. Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Rikstrygdeverkets vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anfører søker i det vesentlige at det går klart frem av sakens dokumenter at hans skader og senere plager/smerter skyldes arbeidsulykken han var utsatt for.

Rikstrygdeverket fastholder sin tidligere tilråding.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 54

NN, født 1926, har søkt om billighetserstatning på grunnlag av tannskader som følge av at hun har vært utsatt for løsemiddeleksponering i sitt arbeid.

Rikstrygdeverket viste til vedtak der det ble lagt til grunn at vedkommendes periodontitt og tanntap ikke hadde sammenheng med tidligere påvirkning fra løsemidler på arbeidsplassen. Trygderetten stadfestet vedtaket. Hun reiste også søksmål mot sin tidligere arbeidsgiver, og denne ble frifunnet. Rikstrygdeverket konkluderte med at hun hadde blitt behandlet i samsvar med gjeldende regelverk, og anbefalte derfor ikke billighetserstatning.

Kommunal- og arbeidsdepartementet viste til at hun ble tilkjent yrkesskadeerstatning for de sykdommer

som er godkjent av Rikstrygdeverket som yrkessykdommer. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Justisdepartementet og Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til forberedende organers vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen vises det bl.a. til at søknaden også omfatter hennes hjerte- og skjelettlidelser. Når det gjelder tannskadene, er det også anført at erstatningsreglene på dette området ble endret og at hun i dag ville hatt krav på erstatning.

Rikstrygdeverket og Kommunal- og arbeidsdepartementet viser til at klagen ikke inneholder opplysninger som gir grunnlag for en endret anbefaling. Justisdepartementet bemerker at søkers hjerte- og skjelettlidelser først ble tatt opp i klageomgangen, og at dette grunnlaget må behandles av Billighetserstatningsutvalget før det eventuelt klages inn for Stortinget.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 55

NN, født 1938, har søkt om billighetserstatning på grunn av de belastninger og påkjenninger søker er påført som følge av det offentlige saksbehandling i tilknytning til sak/strid om lovligheten av oppsatt byggverk på naboeiendom.

Justisdepartementet viste til at saken gjaldt rettslige spørsmål knyttet til lovligheten av X kommunes og Y fylkeskommunes saksbehandling. Etter departementets mening var dette spørsmål som naturlig hører under domstolene, og som dermed anses å falle utenfor ordningen med billighetserstatning.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen utdypes de kritikkverdige forhold søker mener hun er utsatt for av det offentlige i saken, og det rettes også kritikk mot Sivilombudsmannens saksbehandling.

Justisdepartementet viser til at det ikke er fremkommet opplysninger som tilsier en endret tilråding i saken.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

Sak nr. 56

NN, født 1971, har søkt om billighetserstatning etter å ha mistet synet på høyre øye i en skyteulykke på en skytebane i 1983. Søker har mottatt kr 39 784 i erstatning fra et forsikringselskap via privat ulykkesforsikring.

Justisdepartementet uttalte at det etter fast praksis ikke ytes billighetserstatning på bakgrunn av ulykker. Det ble videre vist til at det ikke fantes holdepunkter for at det offentlige var å bebreide for søkers situasjon. Billighetserstatning ble ikke anbefalt.

Billighetserstatningsutvalget sluttet seg til Justisdepartementets vurdering, og billighetserstatning ble ikke tilkjent.

I klagen anføres det at billighetserstatning kan ytes i saker der det offentlige ikke er å bebreide for søkers lidelser.

Justisdepartementet bemerker at det som hovedregel er et vilkår for innvilgelse av billighetserstatning at det offentlige er å bebreide. Billighetserstatningsordningen er ikke ment som et supplement til andre erstatnings- eller kompensasjonsordninger.

Komiteen tilrår at klagen blir avslått.

2. Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I.

Klagen fra følgende tas til følge og innvilges billighetserstatning:

Sak nr. 8. NN kr 200 000

Sak nr. 20. NN kr 150 000

II.

Klagen fra følgende tas ikke til følge:

Sak nr. 1. NN

Sak nr. 2. NN

Sak nr. 3. NN

Sak nr. 4. NN

Sak nr. 5. NN

Sak nr. 6. NN

Sak nr. 7. NN

Sak nr. 9. NN

Sak nr. 10. NN

Sak nr. 11. NN

Sak nr. 12. NN

Sak nr. 13. NN

Sak nr. 14. NN

Sak nr. 15. NN

Sak nr. 16. NN

Sak nr. 17. NN

Sak nr. 18. NN

Sak nr. 19. NN

Sak nr. 21. NN

Sak nr. 22. NN

Sak nr. 23. NN

Sak nr. 24. NN

Sak nr. 25. NN

Sak nr. 26. NN

Sak nr. 27. NN

Sak nr. 28. NN

Sak nr. 29. NN

Sak nr. 30. NN

Sak nr. 31. NN

Sak nr. 32. NN

Sak nr. 33. NN

Sak nr. 34. NN

Sak nr. 35. NN

Sak nr. 36. NN

Sak nr. 37. NN

Sak nr. 38. NN

Sak nr. 39. NN

Sak nr. 40. NN

Sak nr. 41. NN

Sak nr. 42. NN

Sak nr. 43. NN

Sak nr. 44. NN

Sak nr. 45. NN

Sak nr. 46. NN

Sak nr. 47. NN

Sak nr. 48. NN

Sak nr. 49. NN og MM

Sak nr. 50. NN

Sak nr. 51. NN

Sak nr. 52. NN

Sak nr. 53. NN

Sak nr. 54. NN

Sak nr. 55. NN

Sak nr. 56. NN

III.

Beløpene føres til utgift under Kap. 2309 Tilfeldige utgifter, post 01.

Oslo, i justiskomiteen, den 12. oktober 2000

Kristin Krohn Devold
leder

Jørn L. Stang
ordfører

Jan Simonsen
sekretær